POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 20 listopada 2009 r.*

W sprawie C-278/09

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 68 WE i 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez tribunal de grande instance de Paris (Francja) postanowieniem z dnia 6 lipca 2009 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 16 lipca 2009 r., w postępowaniu:

Olivier Martinez,

Robert Martinez

przeciwko

MGN Ltd,

* Język postępowania: francuski.

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: C. Toader (sprawozdawca), prezes izby, P. Kūris i L. Bay Larsen, sędziowie,

rzecznik generalny: E. Sharpston,
sekretarz: R. Grass,

po wysłuchaniu rzecznika generalnego,

wydaje następujące

Postanowienie

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2 i art. 5 pkt 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2001, L 12, s. 1).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Olivierem i Robertem Martinezami a spółką MGN Ltd (zwaną dalej „MGN") z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do określenia sądu właściwego do rozpatrzenia powództwa z tytułu odpowiedzialności wniesionego przez O. i R. Martinezów przeciwko MGN.

Ramy prawne

3 Artykuł 61 WE stanowi:

„W celu stopniowego ustanowienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Rada przyjmuje:

[…]

c) środki w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych przewidziane w artykule 65 [WE];

[…]”.

4 Artykuł 2 rozporządzenia nr 44/2001 przewiduje:

„1. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozporządzenia osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane, niezależnie od ich obywatelstwa, przed sądy tego państwa członkowskiego.

2. Do osób, które nie są obywatelami państwa członkowskiego, w którym mają miejsce zamieszkania, stosuje się przepisy jurysdykcyjne właściwe dla obywateli tego państwa".

5 Artykuł 5 pkt 3 rozporządzenia nr 44/2001 stanowi:

„Osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego, może być pozwana w innym państwie członkowskim:

[…]

3) jeżeli przedmiotem postępowania jest czyn niedozwolony lub czyn podobny do czynu niedozwolonego albo roszczenia wynikające z takiego czynu — przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło lub może nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę;

[…]".

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

6 W dniu 28 sierpnia 2008 r. O. i R. Martinezowie wnieśli powództwo przeciwko MGN przed tribunal de grande instance de Paris (sąd pierwszej instancji w Paryżu) o zasądzenie na ich rzecz odszkodowania. W pozwie twierdzą, że naruszono ich dobra osobiste w wyniku umieszczenia w Internecie tekstów i zdjęć w witrynie redagowanej przez tę spółkę.

7 MGN podniósł zarzut niewłaściwości wspomnianego sądu, powołując się na art. 2 i art. 5 pkt 3 rozporządzenia nr 44/2001. Według tej spółki, gdy zdarzenie wywołujące szkodę opiera się na publikacji prasowej, należy uważać, że dochodzi do niego we wszystkich miejscach, w których publikacja ta jest rozpowszechniana. W rezultacie, gdy zdarzenie wywołujące szkodę opiera się na sieci Internet, która jest ze względu na swoje właściwości techniczne powszechnie dostępna i może być przeglądana ze wszystkich państw członkowskich, można uważać, że zdarzenie wywołujące szkodę — takie jak to będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym — miało miejsce na terytorium jednego państwa członkowskiego, tylko jeśli istnieje dostateczny, istotny lub znaczący związek ze wspomnianym terytorium. W niniejszym przypadku według MGN nie istnieje żaden dostateczny związek pomiędzy spornym umieszczeniem w sieci a zarzucaną szkodą na terytorium francuskim.

8 Według powodów w postępowaniu przed sądem krajowym związek z terytorium francuskim wynika z okoliczności, że O. Martinez jest Francuzem, że zdarzenia będące przedmiotem sporu miały miejsce we Francji, że w sposób nieuchronny są one interesujące dla francuskiej opinii publicznej i mogą mieć oddźwięk na tym terytorium. Dodają oni, że chociaż rozpowszechniany w Internecie inkryminowany artykuł został napisany w języku angielskim, jest swobodnie zrozumiały dla odbiorców francuskich.

9 Ponieważ rozstrzygnięcie kwestii sądu krajowego właściwego do rozpoznania sporu, który został wniesiony przed tribunal de grande instance de Paris, nie wynika jasno

z brzmienia art. 2 i art. 5 pkt 3 rozporządzenia nr 44/2001, sąd ten postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy wykładni art. 2 i art. 5 [pkt 3] rozporządzenia […] nr 44/2001 […] należy dokonywać w ten sposób, że przyznają jurysdykcję sądowi państwa członkowskiego do orzekania w przedmiocie skargi wniesionej w związku z naruszeniem dóbr osobistych, do którego miałoby dojść w wyniku umieszczenia w Internecie informacji lub zdjęć w witrynie internetowej utworzonej w innym państwie członkowskim przez spółkę z siedzibą w tym drugim państwie lub też w innym państwie, różnym w każdym razie od tego pierwszego:

— wyłącznie pod warunkiem, że ta witryna internetowa może być przeglądana w tym pierwszym państwie,

— czy też, wyłącznie jeżeli między zdarzeniem wywołującym szkodę oraz terytorium tego pierwszego państwa istnieje dostateczny, istotny lub znaczący związek i jeżeli, w tym drugim przypadku, związek ten może wynikać z:

  — wagi połączeń ze sporną stroną wykonanych z tego pierwszego państwa członkowskiego w sposób bezwzględny lub względny w stosunku do ogółu wszystkich połączeń z rzeczoną stroną,

  — miejsca zamieszkania, czy też przynależności państwowej osoby, która podnosi naruszenie jej dóbr osobistych, lub ogólnie, zainteresowanych osób,

— języka, w jakim są rozpowszechniane sporne informacje, lub wszelkich innych elementów mogących wskazywać na chęć wydawcy witryny skierowania się w szczególności do odbiorców w tym pierwszym państwie,

— miejsca, w którym miały miejsce opisywane zdarzenia lub w którym zostały zrobione zdjęcia zamieszczone ewentualnie w Internecie,

— innych kryteriów[?]".

W przedmiocie właściwości Trybunału

10 Zgodnie z art. 92 § 1 regulaminu Trybunału, jeżeli jest on oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna, Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, może, nie podejmując dalszych czynności procesowych, podjąć decyzję w przedmiocie skargi, wydając postanowienie wraz z uzasadnieniem.

11 Należy zauważyć, że składając wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, tribunal de grande instance de Paris opiera się na art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Jako że traktat ten nie obowiązuje, trzeba stwierdzić, że w obecnym stanie prawa wspólnotowego wniosek ten należy uważać za złożony na podstawie art. 68 WE i 234 WE.

12 Z art. 68 ust. 1 WE wynika, że art. 234 WE stosuje się do tytułu IV traktatu WE, gdy pytanie w sprawie wykładni aktów przyjętych przez instytucje Wspólnoty Europejskiej na podstawie tego tytułu jest podniesione w sprawie zawisłej przed sądem krajowym, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego.

13 W niniejszym przypadku wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy rozporządzenia nr 44/2001, które przyjęto na podstawie art. 61 lit. c) WE, znajdującego się w tytule IV części trzeciej traktatu WE. W tych okolicznościach wyłącznie sąd krajowy, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego, ma prawo zwrócić się do Trybunału o rozpatrzenie pytania w przedmiocie wykładni tego rozporządzenia.

14 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że orzeczenia w przedmiocie właściwości sądowej, które zostaną wydane przez tribunal de grande instance de Paris w ramach postępowania przed sądem krajowym, podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego.

15 Ponieważ zatem sprawa nie została wniesiona do Trybunału przez sąd krajowy spełniający przesłankę określoną w art. 68 ust. 1 WE, Trybunał nie jest właściwy, aby rozstrzygnąć w kwestii wykładni rozporządzenia nr 44/2001.

16 W związku z powyższym należy zastosować art. 92 § 1 regulaminu i stwierdzić, że Trybunał jest oczywiście niewłaściwy do rozpatrzenia pytania przedstawionego przez tribunal de grande instance de Paris.

W przedmiocie kosztów

17 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) postanawia, co następuje:

Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi na pytanie przedłożone przez tribunal de grande instance de Paris w sprawie C-278/09.

Podpisy